

KONKURS ARCHITEKTONICZNY
na opracowanie koncepcji i dokumentacji technicznej
zadaszenia dziedzińca zamkowego
Muzeum w Bielsku-Białej Zamek Sułkowskich

OPINIA SĄDU KONKURSOWEGO

Praca nr 4

Projekt zakłada ukształtowanie nowej, wielofunkcyjnej przestrzeni o indywidualnym charakterze. Dla realizacji założonego celu autor proponuje wstawienie do wnętrza stalowej struktury nośnej, niezależnej od konstrukcji zamku. Stalowy ruszt wraz ze słupami tworzy nad zamkniętą przestrzenią dziedzińca „baldachim” nawiązujący do stropów kasetonowych. Dach szklany, dwuspadowy opiera się poprzez stalowe słupy na ruszcie, wypełnionym elementami dekoracyjnymi pełniącymi rolę dyfuzorów światła. Posadzka zaprojektowana w formie trójkątnych płyt kamiennych, umożliwiających elastyczne kształtowanie jej płaszczyzny.

Zaletami pracy są:

- stworzenie wnętrza o indywidualnym charakterze i jednordnej formie,
- rozwiązanie w optymalny sposób wszystkich założonych funkcji, szczególnie przez konsekwentne ukształtowanie wielofunkcyjnej przestrzeni, umożliwiającej jej różnorodną aranżację,
- możliwość ograniczenia dopływu światła słonecznego do dziedzińca, poprzez płaszczyzny kasetonów,
- przyjęcie założeń konstrukcyjnych zadaszenia, które obciąża istniejące mury w minimalnym stopniu, jest proste technologicznie i nie stwarza nadzwyczajnych trudnień w trakcie prowadzenia budowy w specyficznych warunkach zamkniętego dziedzińca.

Jako wadę można wskazać na:

- ażurowe wypełnienie kasetonów inspirowane formami ceramicznymi i tkackimi, nieuzasadnione względami architektonicznymi,
- znacząca ingerencja stalowej konstrukcji słupów w jednordne, klasycystyczne wnętrze architektoniczne, które jest zachowane w niezmienionej formie.

Praca wyróżniona za próbę konsekwentnego rozwiązania zadania projektowego wg przyjętego przez autora założenia ideowego, funkcjonalnego, formalnego i konstrukcyjnego, które to rozwiązanie w opinii sądu konkursowego wydaje się być optymalne dla realizacji programu inwestycyjnego Inwestora,

Zalecenia do dalszych prac projektowych:

- fundamentowanie słupów powinno uwzględniać wszystkie zagrożenia wynikające ze zbliżenia do ścian zamku, warunków gruntowych oraz z głębokości posadowienia,
- należy przeprojektować formę wypełnienia kasetonów, dążąc do wprowadzenia form zmiennych w zależności od potrzeb i okoliczności, zapewniających

rozproszone oświetlenie, nie stwarzających zbyt kontrastowej gry światłocieni na zabytkowych elewacjach dziedzińca,

- należy szczególnie starannie rozważyć kolorystykę stalowej struktury, z uwzględnieniem nawiązania do kolorystyki elewacji dziedzińca.

Praca nr 9

Dziedziniec ma zdaniem autora, integrować wokół siebie przestrzeń skrzydeł zamkowych, stanowiąc serce kompleksu na skrzyżowaniu głównych ciągów komunikacji poziomej i pionowej. Poddasze zostało w części północnej otwarte poprzez galerię na przestrzeń dziedzińca, łącząc się z przejściem do wieży zamkowej. Otwarcie tej części poddasza pozwala jednocześnie na doświetlenie klatki schodowej. Zadaszenie oparte na dwóch kratownicach łukowych podkreśla wrażenia lekkości i otwartości dziedzińca kierunku pionowym. Na podstawowej konstrukcji łuków oparte jest przekrycie powłokowe ukształtowane ze stalowych profili łuków, stężonych cięgnami i przeszklone taflami mocowanymi punktowo. Forma ta inspirowana sklepieniem kolebkowym, jest jego współczesną, twórczą interpretacją. Integralną częścią kompozycji jest winda, stanowiąca we wnętrzu rodzaj mebla, delikatnie powiązanego z istniejącą strukturą zamku. Posadzkę zaprojektowano jako jednolitą płaszczyznę z płyt granitowych otoczoną pasem z kamienia historycznego.

Jako zalety pracy należy wymienić:

- ukształtowanie oryginalnej, lekkiej formy przekrycia o współczesnym charakterze, logicznie i harmonijnie wpisanej w historyczną strukturę zamku, co jest szczególnie widoczne na makiecie,
- przyjęcie formy zadaszenia minimalnie ingerującej w architekturę dziedzińca oraz otwartej na przestrzeń powyżej – na niebo,
- stworzenie atrakcyjnej, wielofunkcyjnej przestrzeni na poddaszu połączonej z przejściem do wieży zamkowej, otwartej na dziedziniec i klatkę schodową, przekrytej przeszklonym zadaszeniem,
- przyjęcie układu posadzki ułatwiającego jej wielofunkcyjne wykorzystanie, poprzez różnorodne możliwości aranżacyjne.

Sąd Konkursowy zwraca równocześnie uwagę na następujące wady:

- przyjęcie schematu konstrukcyjnego zadaszenia niespójnego z formą dachu, szczególnie w kształtowaniu trójkątnych pól powłoki,
- elementy konstrukcji dachu wydają się zbyt delikatne, nie odpowiadające rzeczywistym wymogom,
- fragment zadaszenia w rejonie przejścia do wieży stwarza zagrożenie zbytniego gromadzenia śniegu na styku z dachem istniejącymi (tzw. worki śnieżne).

Zalecenia do dalszych prac projektowych:

- wymaga szczegółowego rozważenia konstrukcja zadaszenia pod kątem urealnienia przyjętych rozwiązań,
- należy rozważyć przeprojektowanie kształtu dachu w narożniku przy wieży,
- należy wzbogacić rysunek posadzki poprzez nadanie mu bardziej indywidualnego charakteru.

Praca nr 14

Założeniem projektowym jest stworzenie atrakcyjnej przestrzeni, przy możliwie niewielkiej ingerencji w architekturę dziedzińca zamkowego. Koncepcja wprowadza na poziomie poddasza obejście w formie antresoli, otwartej do wnętrza. Zadaszenie stanowi lekka struktura przestrzenna typu gridshell, składająca się z siatki samonośnych trójkątnych elementów stalowych. Przekrycie opiera się na przestrzennej ramie stalowej, która spoczywa na dwóch nośnych ścianach dziedzińca. Posadzkę zaprojektowano jako płaską powierzchnię z prostokątnych płyt granitowych w opasce z otoczków. Przyjęto poziom posadzki w nawiązaniu do rzędnej wejścia od strony zachodniej, z pochylnią wyrównującą różnice poziomów.

Sąd Konkursowy wskazuje na następujące zalety:

- lekka, neutralna przestrzennie i transparentna forma zadaszenia,
- wprowadzenie na poziomie poddasza antresoli, podkreślającej wrażenie lekkości przekrycia, wzbogacającej przestrzeń dziedzińca i tworzącej dodatkową powierzchnię użytkową dla różnorodnych funkcji,
- przyjęcie płaskiego układu posadzki ułatwiającego jej wielofunkcyjne wykorzystanie,
- wykreowanie formy zadaszenia, które minimalnie ingeruje w historyczny kształt zabytkowego dziedzińca – jako efekt konsekwentnej realizacji przyjętych założeń projektowych.

Jednocześnie wskazuje się wady pracy:

- wykonanie przekrycia wymaga (jak zwraca też uwagę autor pracy) wysokiego poziomu technologicznego, co będzie miało niewątpliwy wpływ na koszty realizacji zadania,
- ze względu na powierzchnię przeszkleń, wartość użytkowa przestrzeni poddasza może być znacznie ograniczona przez problem zagrożenia przegrzewaniem (nawet mimo sprawnej klimatyzacji),
- praca nie rozwiązuje problemu spełnienia wymogów przeciwpożarowych, szczególnie dotyczących dróg ewakuacyjnych z poziomu poddasza.

Zalecenia do dalszych prac projektowych:

- należy zwrócić szczególną uwagę na rozwiązanie ramy przestrzennej w poziomie poddasza, tak aby poprzez zapewnienie jej odpowiedniej sztywności, nie obciążać ściany zachodniej dziedzińca,
- należy przeprojektować zbyt schematyczny układ kamiennych płyt, który ze względu na nieregularny kształt czworoboku dziedzińca, powinien podkreślać brak ukierunkowania rysunku posadzki.

Sąd Konkursowy postanawia przyznać następujące nagrody:

Nagroda I – praca nr 4.

Projekt Praga Sp z o.o.

ul. Szczuczyńska 8/2, 03-943 Warszawa

Za subtelna ingerencje niezależnej konstrukcji zadaszienia w istniejącą przestrzeń dziedzińca, stworzenie ekspresyjnej formy stanowiącej również nowa jakość wnętrza zamkowego. Praca charakteryzuje się dokładnością i rzetelnością rozwiązania.

Nagroda II – praca 9.

Zespół:

- Gronner & Rączka Architekci Spółka Jawna

Plac Wojska Polskiego 9

43-300 Bielsko-Biała

- Pracownia Projektowa „JKM”

mgr inż. arch. Jacek Majewski

ul. Śląska 17

43-300 Bielsko-Biała

Za prosta i oryginalna formę przeszklonego zadaszienia dającą wrażenie pełnego otwarcia, na wolna przestrzeń, za umiejętne jego wpisanie w kształt istniejącego dachu.

Nagroda III – praca 14.

AIM Ireneusz Maksymiuk

ul Turystyczna 3/2

15-503 Białystok

Za ciekawa próbę połączenia możliwości uzyskania nowej powierzchni funkcjonalnej z forma zadaszienia dziedzińca zamkowego.

Sędzia – Referent

Przewodniczący Sądu Konkursowego

Architekt Andrzej Ptaszkiewicz

Architekt Stanisław Nestrypke

Bielsko-Biała dnia 15. 11.2010 r.